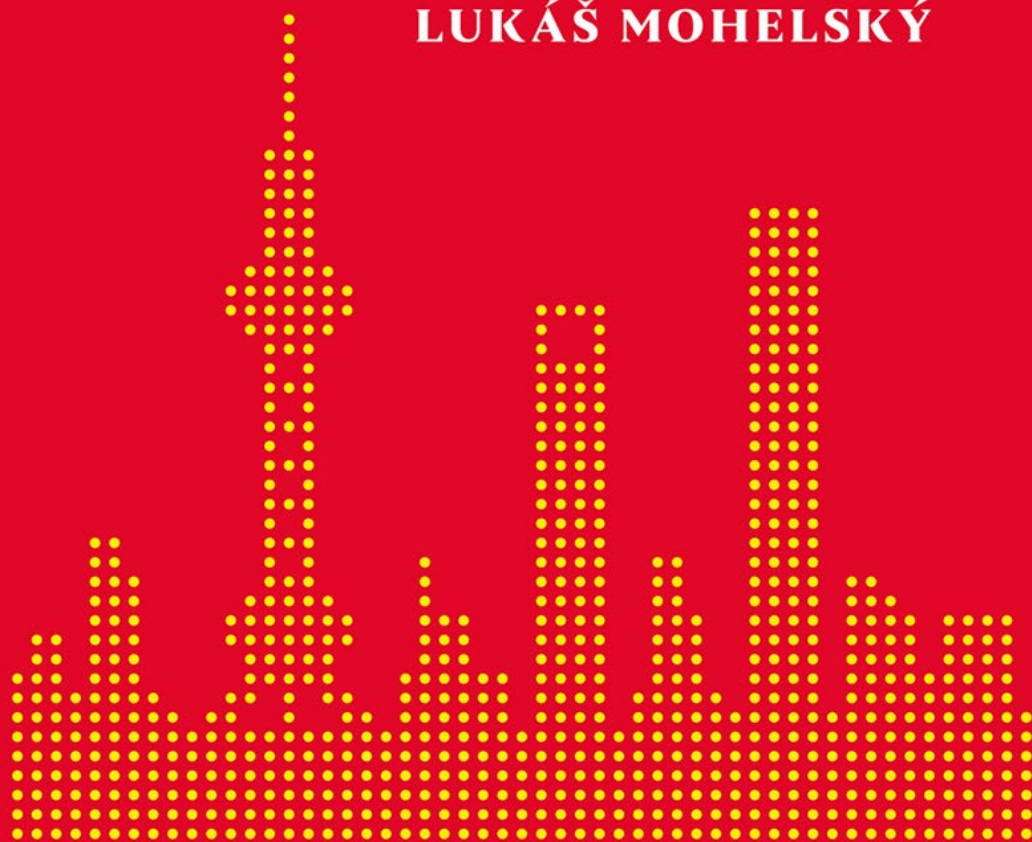

NEVŠEDNÍ

● — pointa

ZÁPISKY ZE ŠANGHAJE

LUKÁŠ MOHELSKÝ

Nevšední zápisky ze Šanghaje

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

Lukáš Mohelský
Nevšední zápisky ze Šanghaje – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

NEVŠEDNÍ

ZÁPISKY ZE ŠANGHAJE

LUKÁŠ MOHELSKÝ

2022

*Děkuji všem třem (následně čtyřem),
kteří si to celé prožili společně se mnou.*

Všechny události a postavy v této knize jsou smyšlené. Jakákoli podobnost se skutečnými událostmi nebo fyzickými či právníckými osobami je čistě náhodná.

Tato kniha vyšla s laskavým přispěním Středočeského kraje, Magistrátu města Mladá Boleslav a Indonéského velvyslanectví v Praze, za což jim tímto upřímně děkuji.

*This book was published with the kind support of the Municipality of Mladá Boleslav,
the Central Bohemian Region and the Embassy of Indonesia in Prague. I hereby
express my sincere thanks to all the above mentioned institutions.*

Středočeský kraj

Statutární město

Mladá Boleslav

Obsah

Stručný úvod	7
Mimořádná linka Mladá Boleslav — Šanghaj	9
Jak jsme se ubytovali	18
Nákupní očistec	20
Jak jsem Ivče vyjednal řidiče	24
Jak Sofinka chodila do školky, tedy pardon, jak Sofie chodila do školy	25
Zasloužený (ne)odpočinek	34
Jak jsem si neobjednal kafe	60
Jedeme domů, tohle nemá smysl	61
Sofinka nemluví anglicky	69
Kvalita na třetí	71
Výtah	77
Nepoučitelní aneb Zlatý týden	78
Nový normál neboli nekonečná tolerance k šlendriánu	102
Tři výlety	106
Čínská logika v poločase pobytu	120
Vánoce v zimě	124
Už jen jeden krok do propasti	131
A to jste věděli, že Čína má krásný tropický ostrov?	133
Takřka zánovní dopravní prostředek	138
Ty pravé Vánoce v létě	145
Všechny internety světa	157
Jak Ivča plánovala dovolenou	159
Fascinující dynamika čínského vývoje	211
Vánoční pohoda aneb čínský standard	215
Nevyužit lůžkové oddělení místní nemocnice by byl hřích	223
Suma sumárum	233

Stručný úvod

„Jasně! Kdy letíme?“ reagovala Ivča na můj dotaz, zda by si dovedla představit život v Šanghaji, když jsem poprvé přišel domů s myšlenkou, že bychom se někdy v budoucnu mohli podívat na delší dobu do Číny. Její neskrývané nadšení ovšem kalil objektivní fakt, že vůbec netušila, o čem vlastně mluví. Důkazem budiž špatně intonačně vyslovené „koničiva“, kterým mne hned další den uvítala po příchodu z práce. Snažil jsem se jí sice vysvětlit, že přestože Japonsko a Čína leží při pohledu ze střední Evropy víceméně v docházkové vzdálenosti vedle sebe, jde o dvě suverénní a zásadně odlišné země. Mé snahy vyšly zcela naprázdno, jelikož o víkendu Ivča slavnostně připravila tradiční čínské jídlo, abychom si prý pomalu zvykali. Při pohledu na servírované suši jsem si zhluboka povzdychl nad mezerami, které ve znalostech českých studentů zůstávají i po absolvování maturity ze zeměpisu. Její nadšení jsem se tedy snažil brzdit nejen proto, že nabídka na pracovní vyslání na Dálný východ byla v tu chvíli ryze hypotetická, ale také kvůli tomu, aby nedošlo ke zkázonosnému střetu Ivčinych očekávání a čínské reality.

O několik týdnů později se v mé e-mailové schránce skutečně objevila nabídka na přestup do čínské pobočky a možnost odjezdu celé rodiny do Asie tak přestala být pouze hypotetickou. Nebyl jsem si sice jistý, zda mám nabídku chápat více jako ocenění mých schopností, nebo spíše jako společensky přijatelnou formu odstranění mé maličkosti coby nežádoucího kolegy, nicméně z důvodů uvedených výše jsem neměl možnost nad jejím přijetím váhat.

Průzkumný výlet do východočínské Šanghaje, který zahraničnímu vyslání předchází, jsem z rodinných důvodů absolvoval sám. Ivču a obě děti jsem pravidelně informoval o aktuálním dění a konzultoval s nimi zejména nabízené možnosti ubytování. Dcera Sofie mému výkladu o plesnivějících

zdech a okopaném nábytku nevěnovala prakticky žádnou pozornost, ale to jsem jí ve věku dvou let těžko mohl mít za zlé. Syn Lukas pak zpravidla usínal u popisu lokálních vzdělávacích institucí a zdravotnických zařízení. Ani na něj jsem se nezlobil, přece jen mu ještě nebyly ani tři měsíce. Ivča se mi sice snažila věnovat pozornost, nicméně bylo zřejmé, že je představou stěhování do Číny nadšena, takže veškeré nepříjemné zprávy, kterými byla má snaha o nalezení vhodného ubytování protkána, jednoduše ignorovala.

Po týdenním průzkumu terénu a návratu do České republiky jsem se snažil Ivčinu euforii krotit. Dá se říci, že zcela neúspěšně. Tématem domácích diskuzí tak nebylo, zda do Číny poletíme, ale kdy už tam budeme.

Těsně před Vánoci přišlo rozuzlení. K prvnímu únoru jsem se měl hlásit na novém pracovišti připraven šířit dobré jméno a zvyšovat finanční zisky naší společnosti na jejím dálnovýchodním odbytišti. Na rovinu přiznávám, že v tu chvíli už jsem byl i já nakažen Ivčíným entuziasmem a do Šanghaje jsem se těšil, takže mě vůbec nerozhodilo, že kvůli potížím s vízy v dětských pasech budu muset nejprve odletět sám, abych se po čtrnácti dnech vrátil na evropský kontinent a pomohl s transportem Ivče a dítětem.

Měli jsme před sebou opravdu nezapomenutelné tři roky, ale ještě jsme o tom nevěděli.

Mimořádná linka

Mladá Boleslav — Šanghaj

Jak už to obvykle bývá, takřka všechno jsme nechali na poslední chvíli. I když vlastně nechali – většinu toho nechání bych v tomto případě poměrně jednoznačně přiřkl Ivče. Já už jsem byl v Číně měsíc zaměstnán, z čehož jsem tam dva týdny dokonce skutečně pobýval. Poslední den před celorodinným odletem z ČR jsem tedy pouze vracel auto, což obnášelo větší než malé množství cest mezi servisem, garáží, policií a pojišťovnou, abych ve výsledku nashromáždil hned pět pojistných událostí (včetně záhadně zmizelého plata), dále jsem vyzvedával cestovní pasy celé rodiny s novotou vonícími čínskými vízy, uzavíral dvě nájemní smlouvy na parkovací místa a hned na několika různých lokalitách vracel mobil, tablet a počítač. Objektivně je tedy nutno uznat, že přípravu na odjezd jsme podcenili oba dva, ať to nezůstane jenom na Ivče. Výsledkem tak zcela nepřekvapivě bylo, že jsme se večer hrozně pohádali, jak a hlavně kvůli komu vůbec nic nestíháme, a spát jsme šli sotva čtyři hodiny před budíkem. Rodinné rozpoložení před přesunem na Dálný východ tak mělo k ideálu dále než maďarský guláš k veganské stravě. Ještě že děti byly v rámci možností hodné a zdravé.

Po zmíněných čtyřech hodinách spánku nás zvonění budíku skutečně nenadchlo, nicméně z postele nás dostalo. Nechat na poslední chvíli i odjezd na letiště už by se nám skutečně mohlo vymstít. Měli jsme před sebou slastnou vidinu zaslouženého odpočinku při jedenáctihodinovém letu mezi Vídni a Šanghají, jelikož jsme ze všech možných (a několika nemožných) leteckých spojení po velice dlouhé a uvážlivé poradě vybrali to, u kterého jsme předpokládali nejmenší rozhození biorytmů všech čtyř cestujících. Před definitivním odjezdem jsme ústně, telefonicky i e-mailem předávali poslední pokyny, co že to vlastně mají příbuzní a kamarádi dělat s věcmi, které za sebou necháváme v opouštěném bytě. Kdyby všechno klapalo lépe,

dávno jsme tyto věci rozdistribuovali do jejich cílových destinací a nyní jsme už žádné pokyny vydávat nemuseli. Nic takového se ovšem nestalo, a tak u nás hned po ránu klepal nedaleko bydlící kamarád, aby si odnesl mouku, mléko, vajíčka a nespotřebované zbytky šamponů a sprchových gelů. Pak už zbývalo jenom vypnout pojistky a přestěhovat celý ansámbl do přistaveného vozu, jenž svými vnitřními rozměry připomínal menší tělocvičnu. I přesto měl problém všechnu naši bagáž pojmout. Na opuštění bytu tak nejprve zareagovaly prudkým poklesem akcie elektrárenské skupiny ČEZ (odpověď na vypnutí pojistek) a následně i já, jelikož jsem si uvědomil, že jsem doma zapomněl pasy. Takže návrat od auta domů, nahození pojistek, růst ceny akcií ČEZu na původní hodnoty, zmatek v bytě, nalezení pasů, shození pojistek, opětovný pád akcií elektrárenského giganta (dneska to je tedy volatilní začátek obchodování na burze, to se jen tak nevidí) a nasednutí do vozu. Náš řidič byl nejen sympaták, ale také vicemistr světa v tetrisu z roku 2011. Pravděpodobně. Kdyby jím totiž nebyl, nedokázal by vměstnat osm check-in zavazadel (průměrná hmotnost 26,4 kg), sedm kabinových zavazadel (průměrná hmotnost 9,6 kg, tedy výrazně přes limit; doufali jsme buď v tradiční absenci vážení příruční batožiny, nebo v laskavé přimhouření jinak přísných oček letadlo odbavujícího personálu, případně v obě), jeden velký dětský kočár, jedny dětské golfky a jednu florbalovou hokejku v dnes již nevyráběné velikosti sto čtyři centimetry do zavazadlového prostoru přistavené tělocvičny. Odjezd z Boleslavi se nám tak zcela překvapivě podařilo uskutečnit v původně plánovaný čas. Na to bych si ještě včera večer (respektive dnes brzy ráno) rozhodně nevsadil.

Na letiště jsme dorazili po poměrně nudné, poměrně krátké a poměrně bezproblémové cestě. Vyzkoušeli jsme si i jízdu tunelem, jehož cena překročila původní rozpočet o pouhých osm set šedesát procent (jeli jsme Blankou). Jelikož byl řidič skutečný sympaták, pomohl nám nejen s vyložení celého bagáže na letištním parkovišti, ale zároveň i s její dopravou k odbavovacímu kiosku. Upřímně, ovládnout tři pojízdné letištní košíky napěchované kufry, dva kočárky a jednu manželku pro mě byl neřešitelný rébus. Řidiči tímto ještě jednou děkuji.

Paní u pultíku byla z rozsahu našeho příslušenství značně nesvá a v prvním kroku nás zkusila poslat k přepážkám s označením „Economy“. Cha chá. Žádná taková, paní, přestože vypadáme jak Eritrejci před naloděním v Libyi, jsme solidní rodina a do Číny cestujeme v businessu. Samozřejmě každý na své sedačce. Po tomto zjištění se paní orosila a zavolala posily. Tím se nicméně proces našeho odbavení nijak nezrychlil. Spíše naopak. Když se nám společnými silami podařilo naskenovat všech osm podpalubních kufrů, přivolaná posila zaregistrovala, že do Šanghaje letíme přes Vídeň (to je překvapení, když to stojí na všech letenkách...). Takže paní, která už nebyla orosená, ale regulérně zpocená, musela na pásu zapnout zpětný chod a všechny kufry zase vytahat. Měl jsem z toho neskutečnou „radost“, jelikož jsem tam stál teprve slabých pětadvacet minut. Sofie mezitím litala po letištní hale (co taky v letištní hale dělat jiného, že ano) a Ivča se ji víceméně bezúspěšně snažila dohonit. Když jsme začínali druhou rundu načítání kufrů, paní si všimla, že jeden z naší čtveřice nemá na linku Praha–Vídeň potvrzené sedadlo. A jestli by nám prý nevadilo, kdyby slečna Sofie seděla o sedm řad za námi. Takhle, nám by to asi ani nevadilo, ale nejsem si jistý, co by na to řekla samotná slečna Sofie, a hlavně, co by na to řekly kolem ní sedící pasažéři. Taky se paní mohla před položením otázky podívat na ročník narození a z něj vyplývající věk dvou let a dvou měsíců.

Po další čtvrt hodině jsme měli všechny podpalubní kufry úspěšně odbaveny a už nám zbývalo jenom sedm palubních zavazadel, dva kočárky a jedna florbalová hokejka. U té nastala drobná potíž, jelikož mě s ní nechtěli pustit na palubu – prý by mi ji mohl někdo z ostatních cestujících zcizit, následně pomocí ní přemoci posádku, prokopat se do kokpitu, dobře mířenými ranami usmrtit oba piloty a po převzetí kniplu emigrovat do západního Německa (nebo do jiné, podobně exotické krajiny). Upřímně řečeno si myslím, že maximální schopnosti mé florbalové hokejky byly v tomto modelovém scénáři, který mi paní za přepážkou v rychlosti načrtla, minimálně částečně nadhodnoceny. Nicméně obsluha byla neoblomná, a hokejka proto musela dostat speciální odbavovací režim tzv. nadrozměrného zavazadla. Díky tomu získala vlastní letenku, se kterou ale mohla jen do podpalubí.

Myslím, že florbalové hokejky obvykle tímto způsobem necestují, ale nechtěl jsem se s paní hádat. V celkovém součtu jsem u kiosku strávil více než hodinu. Ihned po našem kompletním odbavení dala paní na stůl cedulku „Nerušit“, v rychlosti sepsala okamžitou výpověď a odjela na ČVUT vyvíjet reálně fungující perpetuum mobile, jelikož to dle jejích vlastních slov prý bude mnohem jednodušší práce. Citlivka.

Během té hodiny, kdy já odbavoval zavazadla a Sofinka lítala po hale, se Lukin projevoval svým typickým nicneděláním. Jak se ovšem brzy ukázalo, bylo jeho nicnedělání v tomto případě pouze zdánlivé. Když jsme totiž slavně opustili přepážku a zamířili k pasové a rentgenové kontrole, nemohli jsme si nevšimnout, že za námi zůstává mlžný opar, který svými rozměry ze všeho nejvíce připomínal jaderný mrak. Když se Ivča odvážila udělat krok zpět a ocitnout se tak blíže středu tohoto mraku, rázem zjistila, že zmiňovaný opar připomíná nukleární explozi nejen rozměry, ale i zápachem (nejsem si tedy úplně jistý, jak je cítit nukleární exploze, každopádně smrad táhnoucí se od Lukase byl vpravdě apokalyptický). Hned jsme věděli, že na rentgen přímou cestou nedorazíme.

S ohledem na rozměry letištní haly jsme záchodky našli po slabých dvaceti minutách. Jaderný mrak tou dobou již hrozil protrhnout křehkou stropní krytinu. Ivča s sebou na cestu předvídavě zabalila kompletní sadu náhradního oblečení jak pro Lukina, tak pro Sofinku. Zcela nepředvídavě ovšem pro každého nachystala pouze jednu tuto sadu. Lukin totiž poctivou prací dramaticky přeplnil absorbní kapacitu dětské pleny velikosti čtyři (dle věku měl mít dvojky), takže krásným zlatým nátěrem obohatil také svoje bodýčko, kalhoty a svetřík. Vzhledem k toxicitě zmíněného jsem začal urychleně hledat nejbližší sklad chemicko-biologických zbraní, ale s ohledem na omezený čas jsem se nakonec spokojil s tvrzeným igelitovým pytle, který mi prozřetelně nabídla polsky mluvící uklízeč četa, jež měla takovou hrůzu z představy, že bychom znečištěné věci volně pohodili na WC, že nám igelitáky dala hned tři. Třeba se budou hodit. Všechno náhradní prádlo na šestnáct následujících hodin si tak Lukin vyplýtvat už na Ruzyni. Co bude dělat, až se pokadí ve Vídni, to opravdu nevím.

Let do Rakouska probíhal nadmíru příjemně. Ivča byla vykulená, že na padesát minut letu dostaneme jako jediní z celého letadla jídlo. Sofinka byla vykulená, jak malinké jsou domy a auta na zemi. Já byl vykulený, že se nám vše podařilo stihnout a skutečně letíme, a Lukin byl vykulený, protože zase tlačil. Tentokrát našťestí jen prdy. Na přestup jsme měli naplánovanou pouhou hodinu, což se sice zdálo trochu riskantní, jelikož jakýkoli silnější protivítr, který by naše letadlo z Prahy do Vídně zpozdil, znamenal přímé ohrožení nástupu na spoj do Šanghaje, nicméně to zároveň znamenalo, že se nebudeme nikde moc ochomýtat a rovnou zase poletíme.

Po opravdu velmi krátkém čekání na rakouské půdě jsme už rozdělávali biva v první řadě gigantického mezikontinentálního letadla. Paní z pražské přepážky bych tímto zpětně vytknul, že nám vytiskla překrásné letenky do třetí řady, ve které se děti do dvou let věku vůbec nesmějí přepravovat (doufám, že podobné pracovní kiksy nebude opakovat na ČVUT). Změna sedaček našťestí proběhla zcela bez problémů, jelikož díky sotva třetinové vytiženosti celkové kapacity nikomu nevadilo, že jsme si sedli jinak, než kam jsme měli místenky. Dalším krokem, kterým jsme si definitivně získali přízeň posádky, byla Sofinčina nutková potřeba jít čurat přesně v okamžiku, kdy letadlo začalo na ranveji zrychlovat z padesáti na tři sta. Prekérní situace. Nicméně i to jsme zvládli, ačkoli nočník při provádění vyměšování svíral se zemským povrchem úhel přibližně třiceti stupňů. Hned poté co nám letuška vytkla, že toto se skutečně nedělá, jsem ji s úsměvem na tváři požádal, jestli by ten nočník mohla odnést a vylít, ať je tady aspoň nějak užitečná. Slovní odpovědi jsem se nedočkal, ale z jejího neverbálního projevu jsem pochopil, že mou žádost velmi pravděpodobně nesplní, jelikož se otočila a beze slov odešla.

Asi po patnácti minutách ve vzduchu jsme si všimli, že Sofinka usnula. To sice bylo o dobré dvě hodiny dříve, než jsme plánovali, nicméně kdyby jí to mělo vydržet až do Šanghaje, rozhodně bychom neměli nic proti. Po prvním drobnějším občerstvení přišel fešák v kuchařské čepici a začal rozdávat jídelní lístky. Ivča si nejprve myslela, že je součástí nějakého vtipu, který jsem si na ni vymyslel, nicméně brzy pochopila, že přemluvit ke spolupráci všechny pasažéry by bylo i nad moje síly, a skutečně si začala v nabídce

výbírat své menu. Jídlo jsme měli brzy za sebou, Ivča nakojila Lukina, který hned poté odpadl, dala si dvojku vína na usnutí (pak hned ještě jednu, prý kdyby ta první nezabrala) a už jsme se oba uvelebovali do spací pozice. Já jsem se předtím samozřejmě ještě převlékl do pyžámka. Nebudu přece spát v tom, v čem cestuji, nejsem barbar. Už jsem si myslel, že usínám, když mě najednou probudil dětský řev. „Tatíiii!!! Taaatiiínkúuuú!!“ Ejhle, Sofinka předsunula čas probuzení přibližně o devět hodin a čtyřicet dva minut. Co tedy bude následujících devět hodin a čtyřicet dva minut do přistání dělat, to opravdu nevím, ale já chci spát. Výhodou manželství a rodičovství je, že chtít můžu prakticky cokoli. Dělat ale vždycky musím to, co chce manželka nebo ratolesti. V tuto chvíli přišla na řadu hra na česání. Tato hra je pro mne i s ohledem na skromnost mé kšticе zajímavá jen po limitně krátkou dobu, takže jsem byl moc rád, když se mi povedlo dceru přesvědčit, že sledovat Ledové království v angličtině se sluchátky na uších je dětská nirvána. Žel bohu jsem já musel plnit funkci židličky, jelikož z tatínka je přece mnohem lepší výhled na obrazovku než ze sedačky. Ve stejnou dobu posádka usoudila, že cestující mají chuť jít spát, a celé letadlo zhasla. Což o to, já i Ivča bychom chuť na spánek skutečně našli, nicméně Sofinka zcela určitě ne. Ještě horší ovšem bylo, že na nečekané zšeření interiéru zareagoval i dosud na své sedačce klidně odpočívající Lukýnek.

A zareagoval u něj dost neobvyklým způsobem – začal totiž rvát. Dobrá, dobrá, dostaneš najíst a bude zase dobře, nemusíš kvůli tomu hned tak vyvádět, uklidňoval jsem spíše sebe než jeho. Ivča se probudila výskokem s šokem ve tváři, z nějž bylo více než patrné, že na usnutí jí zcela bez potíží zabrala již první dvojka vína a ta druhá ji na ne úplně krátký okamžik z hlavy dokonale vymazala informaci o tom, kde právě je a co tam dělá. Naštěstí se do ne úplně všední reality dokázala poměrně rychle vrátit. Jelikož posádka v danou chvíli právě obědvala, měla z našeho zvonění jistě ohromnou radost, kterou ovšem dokázala umně skrývat. Nechali jsme si ohřát dětské jídlo, u něhož jsem se po bleskové vizuální kontrole neubráníl otázce, zda tu skleničku vezeme naplněnou již z obchodu, nebo zda ji Lukin naplnil teprve v letištní hale v Praze. Po ochutnání jsem zjistil, že velice pravděpodobně

jde o první variantu, nicméně ani alternativu jsem stoprocentně zavrhnout nedokázal. Žel bohu po několika soustech, která skončila krásně symetricky rozprostřena po obou televizních obrazovkách před námi, se ukázalo, že Lukin hlad nemá. Plínku má čistou, vyspaný je taky, tak proč sakra řve?!

V knížkách pro nastávající rodiče se píše, že brzy po narození dítěte začnete rozeznávat různé druhy pláče, které mají různý důvod. Jsou to lži. Dítě řve pokaždé stejně, ať už má hlad, je podělané, nebo ho trápí kolika, takže identifikace spouštěče křiku je sázka do loterie. Let samotný našťestí vytváří v kabině poměrně silnou hlukovou kulisu, jelikož jinak by nás ostatní cestující přinutili vystoupit už nad Moskvou. Lukina se nám podařilo trochu ztišit jen, když jsme s ním chodili po letadle.

Letadlo není z logiky věci zrovna ideální dopravní prostředek na delší procházky. A před námi bylo ještě dobrých osm hodin cesty. Do toho se ozvala Sofie, že jí skončila Elza a že to chce pustit ještě jednou. Dopředu prozradím, že až do Šanghaje neusnula, takže Ledové království viděla celkem šestkrát, ale alespoň od ní byl klid. Přestože jsme se v rámci zachování zbytků duševního zdraví v nošení Lukina po letadle střídali v pravidelných desetiminutových intervalech, nedá se v mých očích průběh celého letu označit jako idylický. Zcela pak pomímám fakt, že jedním z našich cílů bylo dohnat během cesty spánkový deficit z předešlé noci a připravit se tak na dlouhý první den v Šanghaji. To se v podstatě úplně nepodařilo. Na přistávací plochu jednoho z největších letišť světa jsme tak dosedali ve stavu, který zcela určitě neodpovídal našim plánům.

I když jsme měli sedačky velice blízko východu, letadlo jsme opouštěli až jako jedni z posledních. Pobalit všechny hračky, které Sofinka stihla v průběhu sledování pohádky neorganizovaně rozházet nejen po našich sedačkách, ale též v okolí dalších zhruba čtyř řad, prostě chvilku zabralo. Následně bylo třeba všechny tyto propriety narvat do kufru, Ivča musela zpacifikovat Lukina a jeho příslušenství (to máte plínky, přebalovací dečky, lžičky, skleničky s jídlem, dudáky, plyšové hračky, zvukové hračky a knížky) a já jsem se musel dojít na záchod převléknout z pyžama zpátky do společensky akceptovatelnějšího úboru (jelikož jsem v tu dobu ještě nevěděl, že

pyžamo je v Číně společensky přijatelným oděvem v kteroukoli denní i noční hodinu na kterémkoli veřejném místě včetně letiště). Výhodou našeho pozdního vystoupení bylo, že jsme se u dveří s nikým nemačkali, což je jinak jeden z oblíbených sportů všech pasažérů.

Znalcům rozměřu a struktury šanghajského letiště neprozradím nic ob-
jevného, nicméně ostatní si dovolím upozornit na jeho gigantičnost. Na tom-
to letišti by středně velká letadla mohla přistávat na chodbách a nikomu by
to nepřišlo zvláštní. Jakou euforii jsme tedy prožívali, když jsme táhli dvě děti
a sedm kabinových zavazadel směrem k celním procedurám koridorem, který
délkou překonával půlmaratónskou trať a šířkou Vltavu u Karlova mostu, si
člověk může jednoduše domyslet. Na obranu Sofinky musím říct, že pro nás
zcela nepochopitelně byla nabitá energií, přestože v Čechách právě odbíjela
půlnoc. Běhala po volném prostranství jako smyslů zbavená a koukala se
z oken na přistávající letadla. Obrovské množství zavazadel a hned dvě děti
(tedy o jedno víc, než je v Číně obvyklé) ovšem měly i své výhody. Když jsme
dorazili k frontám s pasovou kontrolou, hned na nás zvesela mával šikmooký
úředník a okamžitě nás pustil VIP průchodem až k přepážce. Kyselé pohledy
běžných čekajících jsme si náležitě vychutnali.

Když Sofinka uviděla, kolik lidí čeká na pasovou kontrolu, neudržela se a na celou obrovskou halu z plných plic zakřičela: „Ahóóóóóój! Už jsem táááááááyyyyy!“ Její radost z přistání v Číně byla vskutku nezměrná. Podobné nadšení ani náznakem neprojevoval pasový úředník, jelikož jeho úkolem bylo mimo jiné každého vstupujícího vyfotit. Já s Ivčou jsme mu pochopitelně vystříhlí americký úsměv (kruhy pod očima nepočítám), ale Sofie se do čočky fotoaparátu odmítla dívat byť jen na pikosekundu, takže je v Čínské lidové republice zaregistrováno pouze její levé ucho. Když jsem zvedl Lukina, ať si ho úředník také vyfotí, jen mávl rukou a něco nesrozumitelně (nebo čínsky) zamumlal. K radosti obou stran nicméně poté zazněly čtyři rány značící razítko do pasů a my jsme se vydali vstříc výdeji zavazadel.

Zde jsem si vzpomněl na jednu z prvních klasických videoher, ve které vlk drží v ruce pánev, do níž musí chytat z různých míst vypadávající vajíčka (téma bylo vskutku absurdní). V této hře jsem na prvním stupni základní

školy vynikal. Jak se brzy ukázalo, můj um mne žel bohu za následující dvě desetiletí opustil. Jelikož jsem dostal za úkol vyzvednout z pásu všechna naše zavazadla, tedy nejenom polovinu těch důležitějších, jak jsem v únavě a stále častějších epizodách mikrosnánky navrhoval, strávil jsem odchylem všech osmi kousků a dvou kočárů k tomu pěkných pár desítek minut. Ten nejvykutálenější z kufrů projel kolem hned čtyřikrát, než se mi ho podařilo stáhnout na přistavený vozík. Hokejku jsem samozřejmě zkušeně chytil hned napoprvé. Odlovením kufrů jsme ovšem ještě vyhráno neměli.

Se slzou v oku jsem vzpomínal na řidiče sympatáka, který nám v Praze pomohl s bágly až k přepážce. Ukořívovat tři přeplněné vozíky s kufry, do toho jeden kočár s miminem, jedno pobíhající dítě, jednu těžce znavenou manželku a tři cestovní zavazadla k tomu bylo zkrátka moc. Cestou jsem srazil nepočítaně kuželů, které vytyčovaly cestu k východu, ale s pomocí Konfuciovou (ke kterému se místní modlí, mají-li to dovoleno) se mi ve finále podařilo projet výstupními dveřmi. Za těmi už na nás čekala realitní makléřka, v jejímž doprovodu jsem byl před Vánoci vybírat nové rodinné sídlo. Když spatřila velikost našeho vybavení, klekla na kolena a prosila o slitování. Moje slova o tom, že jsem jí přece psal, aby raději přijela větším vozem, ji ani trochu neuklidnila. Po počátečním šoku se nicméně rychle zapojila do manipulace s batožinou a za moment už jsme si to vesele štrádovali k parkovišti. Zde se opakovala podobná scénka, jelikož ani řidič evidentně nebyl na ansámbl našich rozměrů zvyklý. Po několika minutách nadávání v čínském jazyce řekl, že je ochoten odvézt nás, pár příručních zavazadel a jeden kočár. Pochopil jsem, že ten zbytek by nám nevzali ani do úschovny, jelikož by to překročilo její kapacitu, a požádal jsem makléřku, ať objedná jeden stěhovací vůz, do kterého zbývající kufry naložíme. Moc se jí nechtělo, ale rychle pochopila, že jinou možnost nemá. A jeli jsme.

Jak jsme se ubytovali

Spousta kolegů nám tvrdila, že byty v mnou vybrané čínské rezidenci sice při první prohlídce vypadají vybydleně, ale že když už se pro daný apartmán člověk rozhodne, dají ho do kupy a při příjezdu je pak v mnohem lepším stavu. Bud' jejich příbytky v prvním dějství připomínaly špatně uklizenou jeskyni, nebo jsme holt měli smůlu. Když jsme totiž otevřeli dveře bytu, dýchl na nás neuvěřitelný chlad a dojem holovybavení. Já jsem z toho byl docela deprimován, jelikož při původní prohlídce mi byt přišel docela pěkný. Jenže tenkrát byl zabydlen dánskou rodinou, která ovšem před měsícem a půl Asii opustila. Ostatním členům rodiny to bylo upřímně jedno a šli by se rovnou natáhnout, kdyby však měli na co. Postele totiž byly k jejich smůle ve stavu pokročilé rozloženosti a matrace zabalené v igelitu. Díky a polštáře chyběly úplně.

Nechal jsem je, ať ten zážitek vstřebají v plné síle, a odešel jsem nosit zavazadla. Jel jsem výtahem nahoru a dolů asi šestnáctkrát a pak už mi zbývalo jen posledních sedm kufrů. Když jsem v bytě vše vyskládal, zabralo to polovinu obýváku do výše dvou metrů, což bylo opravdu s podivem, jelikož pokoj měl rozměry menšího koncertního sálu. Ostatně, celý byt byl viděno českou optikou obří, a k čemu využijeme hned čtyři koupelny, to jsem skutečně tápal. Ujal jsem se role velitele smečky a začal jsem skládat postele a rozbalovat matrace. To mi zabralo slabé dvě hodinky, což jsem s ohledem na vlastní manuální zručnost pokládal za neskutečně krátký čas. Během toho Sofinka usnula na podlaze, Lukin v kočáru a Ivča vestoje. Původní plán, že po příletu rozhodně nesmíme usnout, abychom se co nejrychleji adaptovali na místní rozvržení dne a noci, vzal za své po několika málo minutách, kdy jsem se ke skupině zařezávajících přidal i já. Vzbudili jsme se kolem půl páté odpoledne téhož dne, takže o nějakém bleskovém přehození biorytmu

nemohla být ani v nejmenším řeč. Ale měli jsme kam složit hlavu, to bylo pro první den to nejdůležitější.

Kolem půlnoci se nám pak opět podařilo zabrat a všichni jsme únavou usnuli. Jeden z nás ovšem pouze na dvě hodiny. Žel bohu byla tímto jedním z nás Sofinka. Následovalo nekonečných sto padesát dva minut, kdy Sofie běhala po bytě a křičela bud' „jáááá zpííííváááám“ nebo „máááámo, tááááto, v komože je myš“. Zatímco to první byl nepopíratelný fakt, u toho druhého jsme si nebyli úplně jistí, jelikož z komory se sice ozýval divný šramot, ale jestli to byly myši, nebo švábi, jsme stoprocentně určit nedokázali.

Nákupní očištec

Ranní vstávání kolem deváté proběhlo bez Sofie, kterou se nám podařilo probudit k životu až o hodinu a půl později. To už jsme byli po snídani. Lukin na nové působiště reagoval mnohem smířlivěji než Sofinka a jednoduše si pořád dudal nebo spal. Těsně po jedenácté jsme mohli slavnostně vyrazit na nákup do celosvětově velmi oblíbeného švédského obchodního domu s nábytkem. Dopředu jsme si ovšem zapomněli zjistit, že jeho obliba je v Šanghaji skutečně extrémní a místní pobočka je s přehledem nejnavštěvovanější filiálkou na světě. Na druhou stranu otevřeně přiznávám, že i kdybychom to dopředu věděli, stejně bychom tam jeli, jelikož žádný jiný obchodní dům s nábytkem jsme tady neznali.

Pro doplnění cestovatelských zážitků celé rodiny jsem se rozhodl, že Ivče a dětem ukážu, jak funguje místní systém autobusových linek a metra. Výsledek byl tristní – autobusový systém je pro čínsky nehovořícího člověka zcela nepochopitelným labyrintem a jeho mapa ze všeho nejvíce připomíná výborně rozjetou žízálí swingers party. Metro je sice o poznání strukturovanější, nicméně pro změnu naprosto nevhodné pro cestování s kočárkem. Kdybychom šťastnou náhodou nepotkali jednoho italského kolegu z práce, přenášíme kočárek přes několik zábradlí umístěných ve výšce lvčinyých očí ještě teď.

Obohaceni o nové zkušenosti jsme v obchodním domě bez váhání zamířili rovnou k jídlu. Tragickým kulinářským omylem jsme ovšem místo osvědčených koňských kuliček zvolili na plakátu vábně vypadající kuře kung pao. To, co nám přistálo na talíři, nepřipomínalo ani daný plakát, ani žádné jiné kung pao, které jsme kdy v životě viděli. Když se navíc ukázalo, že kuřecí v té rýži sice zamícháno je, ale většina z něj je směsicí šlach, kostí a špeku, vrhli jsme se raději rovnou na dezert. Ten byl fajn. Následně už nic nestálo v cestě nákupnímu obžerství.

Kdo švédské obchodní domy s nábytkem zná, ten ví, že mít s sebou seznam a odškrtnávat položku po položce je v tomto obchodě zhora nemožné. Jde-li totiž člověk pro noční stolek, musí chca nechca projít oddělením kuchyní, koupelen a polovinou koberců, kde si může stihnout zkratku k drobnému dětskému textilu, a teprve po překonání venkovního nábytku se mu zjeví požadovaný stolek. U něj si ovšem pouze opíše číslo, aby se následně přes oddělení sedaček, plánování skříní a nádobí dostal k výtahu, který ho sveze o patro níž. Zde proběhne sekci umělých květin, živých květin, dekoračních předmětů a dětského nábytku, než se konečně dostane do skladu o velikosti několika fotbalových hřišť. Pokud má člověk nadprůměrný cit pro pohyb v prostoru, stihne v tomto skladu najít přihrádku s nočními stolky za nicotných pár desítek minut – aby se dozvěděl, že zboží je dočasně nedostupné. Dosud jsem nepochopil, jak je možné, že obchodní řetězec s takto cíleně sadisticky budovaným zákaznickým zážitkem ještě přežívá.

Takže to bychom měli jeden noční stolek. Náš nákupní seznam ovšem čítal celkem padesát osm položek. Možná dokonce padesát devět, nevím přesně. Po nalezení prvních šestnácti se Sofinka začala dožadovat čůrání. Bylo jasné, že až ke kasám to udržet nemůže, takže jsem se spolu s ní prodral celým nákupním centrem na dětské záchůdky. Po návratu a dalších přibližně dvaadvaceti položkách seznamu se celá scénka opakovala. Ještě že Lukin byl zlatý a nenádal. Nicméně i na něj to po několika hodinách bylo moc a podělal se. Velikost nálože byla srovnatelná s tou ruzyňskou. Problémem bylo, že jsme tentokrát neměli sadu náhradního oblečení, takže dostal jenom čistou plínu. Když si neumí dojít na záchod, tak ať si je v podělaném. Tento náš přístup měl výhodu v tom, že se od našeho vozíku začali ostatní nakupující rychle vzdalovat. My jsme si na přetrvávající smrad zvykli. Z popisu lze správně vytušit, že moje i Ivčiny nervy byly v tomto bodě již na pochodu, díky čemuž jsme byli ochotni dělat rodičovské kompromisy, jež jsou pro nás za běžných situací neakceptovatelné.

Asi ve dvou třetinách seznamu bylo evidentní, že jeden košík stačit nebude. Došel jsem tedy pro druhý. Manipulace s dvěma Ikea košíky, jedním dětským kočárkem a jedním dítětem v náručí byla strastiplná. Měl jsem

nicméně natrénováno z letiště. Po sedmi, nepřeháním, skutečně po sedmi hodinách čistého času jsme se úspěšně dopravovali do skladu. V tu chvíli Ivča rezignovala na další vyhledávání nákupních položek a spolu s dětmi zaujala strategické místo na jedné z vystavených sedacích souprav, zcela ignorujíc nápis „NESEDAT!“ vyvedený křiklavě červenou barvou hned v několika jazycích. Chtěl jsem udělat totéž, ale bylo mi vysvětleno, že v takovém případě není nikdo, kdo by náš nákup dokončil. To byl objektivní fakt, a já jsem tedy musel vyrazit zpět do nákupního víru.

Druhý košík mi byl brzy malý, jelikož položky ve skladu jsou svými rozměry nesrovnatelné s položkami v obchodě. Zaparkoval jsem ho u rezigované rodiny a šel jsem pro další. Můj orientační smysl ve skladovém komplexu naprosto selhával, takže jsem hledáním strávil víc jak hodinu. Následně jsme měli dva plné koše z obchodu, dva plné koše ze skladu a jeden kočár plný dvou dětí. Byli jsme totálně zničení. Paní na pokladně náš stav správně zhodnotila a celý nákup si naskenovala bez naší pomoci. Patří jí za to dík.

Symbolickou tečkou za nákupem byla jeho celková cena, na jejíž uhrazení nám nestačily peníze. Naštěstí celková suma překročila můj aktuální zůstatek na bankovním kontě o pouhých dvě stě korun, takže jsme museli vrátit pouze jeden odpadkový koš. Zbytek jsem zaplatit dokázal. Otázku, jakým způsobem přežijeme celý měsíc, když na čínském účtu nemáme ani floka, jsme v daném rozpoložení nebyli schopni zodpovědět.

Transportovat daný nákup domů vlastními silami bylo zhola nemožné. Transportovat daný nákup domů taxíkem bylo zhola nemožné. Transportovat daný nákup domů nabízenou přepravní službou se v první chvíli sice také jevilo zhola nemožné, ale z nabízených variant nejproveditelnější. Nakoupené zboží jsme proto zase odevzdali na k tomu určené přepážce a modlili jsme se, aby nás Číňani pochopili a my se s tímto zbožím ještě někdy setkali. Přece jen jsme za sebou měli platbu účtenky, která délkou hravě pokořila tři a půl metru, což mohu dokázat, jelikož jsem to doma přeměřoval.

Nákup dorazil prakticky bez potíží další den dopoledne. Jelikož já trávím čas vytvářením přidané hodnoty v místní pobočce mezinárodního průmyslového konglomerátu, musela chudák Ivča asijským stěhovákům vysvětlovat,

že nám nevyhořel třípatrový dům a že všechny ty věci skutečně patří do našeho bytu. Chlapi jí to prý vůbec nechtěli věřit – pravděpodobně proto, že většinu plochy stále zabíraly nevybalené kufry. Ve finále ale všechnen nábytek v bytě nechali.

Následujících několik nocí jsem strávil montováním dovezených kusů skříněk, židlí, poliček a domečků pro panenky, a když jsem si chtěl trochu odpočinout, zavybaloval jsem si několik kufrů. Trvalo to, ale z výsledku jsme měli radost. Já zejména proto, že jsem si poprvé v životě obstaral vrtačku a se zručností sobě vlastní vyvrtal několik exkluzivních dírek; Sofinka zejména proto, že jsme jí do pokojíčku pořídili zmenšeninu cirkusového šapitó; Ivča zejména proto, že konečně mohla opět jíst příborem, a nikoli pouze jeho plastovou náhražkou; a Lukin zejména proto, že z obou jeho rodičů spadlo trochu stresu, což každé mimino okamžitě vycítí.

Ukázalo se ovšem, že náš nákup nebyl zcela bezchybný. Doma se nám totiž nakupily hned dvě dětské postýlky (příčemž využití jsme našli pouze pro jednu z nich), osm zásobníků na mýdlo (přestože máme „jen“ čtyři koupelny) a třináct utěrek. Ale hlavně že můžeme začít bydlet.

Jak jsem Ivče vyjednal řidiče

Jeden den v týdnu mají partnerky (případně partneři, abych byl genderově férový) místních zaměstnanců k dispozici vůz s řidičem. Po několika hodinách intenzivních diskuzí jsme se doma domluvili, že pro Ivču by nejlepším dnem k přistavení osobní limuzíny byl pátek. Píšu tedy koordinátorovi limuzín:

Já: „Dobrý den. Chtěl bych si zarezervovat vůz pro partnerku.“

Koordinátor: „Dobrý den. To nás velice těší. Který den by Vám vyhovoval?“

Já: „Nejlepší by byl pátek.“

Koordinátor: „Je mi to moc líto, ale pátek už je plně obsazen.“

Já: „Který den mi tedy můžete nabídnout?“

Koordinátor: „Z celého týdne Vám mohu nabídnout pouze středu. Vyhovuje Vám středa?“

Já: „Pokud žádný jiný den není možný, tak si tedy vezmeme středu. Ale pátek by byl lepší.“

Koordinátor: „Dobrá, dám Vám tedy pátek. Pěkný den.“

Takto jednoduché to tu je.

Jak Sofinka chodila do školky, tedy pardon, jak Sofie chodila do školy

V první řadě je nutné říci, že Sofinka v Šanghaji nechodila do žádné školky. Školka je pro mimina a nedouky. Sofie v Číně chodila do školy. Alespoň nám to tedy od začátku tvrdila. Vlastně ještě předtím, než jsme odletěli, začala vyprávět, že přestává chodit do školky v Boleslavi a už se chystá, jak bude chodit do školy v Číně. Samozřejmě jsme se jí ptali, co že to v té nové škole bude dělat. Pokaždé nám urputně vysvětlovala, že se bude učit číst a počítat. Inu, nadšení ke vzdělávání má zjevně po tatínkovi. To šlo jasně poznat už ve věku dvou let. Záměr přeskóčit školku a věnovat se rovnou školnímu studiu jsme u ní samozřejmě podporovali, takže jsme jí zatajili, že sice bude chodit do školy, ale bude tam se stejně starými kumpány, takže na české poměry to vlastně bude školka. Takovými drobnostmi jí přece nebudeme kazit radost.

Se školní docházkou jsme chtěli začít okamžitě po příletu. Jelikož Sofie koncept dětského vězení, kam ji přes den schováváme, abychom nepřišli o nervy, znala už z Čech, neměl to pro ni být žádný šok. Pomineme-li tedy, že nebude nikoho znát, nebude nikomu rozumět a nebude vědět, kde to vlastně je. Prostě běžný všední den.

Přestože jsme do Šanghaje přiletěli už v sobotu, Sofinčin první školní den připadl na středu. Místní totiž mají prazvláštní systém prázdnin, který se nám zatím nepodařilo rozklíčovat, takže v pondělí a úterý po našem příletu měla škola volno. Možná to bylo na počest našeho příletu. Možná taky ne. Každopádně se to nakonec ukázalo jako výhoda, protože Sofie a vlastně i my ostatní jsme se do té středy stihli biorytmicky přizpůsobit místnímu časoprostoru. Kdyby šla Sofie do školy v pondělí, kdy nám mezi druhou a třetí ráno v noci stále ještě běhala po bytě, protože zpíííívááá, asi by z ní moc nadšení nebyli, jelikož by celé dopoledne prospala. Ve středu ráno vypadala připravená na první den výuky v novém působišti. Ba co víc, tvrdila, že se tam už moc těší